

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԼԻՏԵՐԱՏՈՒՐԱ BIBLIOGRAPHY

- Աբեղյան Մ. - «Վկչապներ» կոչված կոթողները, իբրև Ասադիկ-Դերկեսուո դիցուհու արձաններ, Երևան 1941
- Աբեղյան Մ.Խ. - Երկեր, հ. 8, Երևան 1985
- Աբրահամյան Ա.Գ. - Հայ գրի ու գրչության պատմություն, Երևան 1959
- Աղբնց Ն. - Հայաստանի պատմություն, Երևան 1972
- Աճառյան Հ. - Հայերեն արմատական բառարան, ե. 1, Երևան 1971
- Աճառյան Հ. - Հայերեն արմատական բառարան, հ. 2, Երևան 1973
- Աճառյան Հ. - Հայերեն արմատական բառարան, հ. 3, Երևան 1977
- Աճառյան Հ. - Հայերեն արմատական բառարան, հ. 4, Երևան 1979
- Այվազյան Ս.Մ. - Հայստանի մշակույթի պատմությունից, Երևան 1986
- Անանիա Շիրակացի - Սատենագրություն, Երևան 1979
- Անանյան Գ.Գ.- Հրապարակախոսական տարրերը ուրարտական արձանագրություններում, Երևան 1999
- Առաքելյան Բ.Ն., Զահորկյան Գ.Բ., Սարգսյան Գ.Խ. - Ուրարտու-Հայաստան հարցի առքիվ, «ՊԲՀ», դ. 1, 1987
- Առաքելյան Բ.Ն., Զահորկյան Գ.Բ., Սարգսյան Գ.Խ.- Ուրարտու-Հայաստան, Երևան 1988
- Ավետիսյան Հ.Մ. - Հնագույն էթնիկական տեղաշարժերը և Հայկական լեռնաշխարհը մ.թ.ա. III-I հազարամյակներում, «ՊԲՀ», դ. 1-2, 1994
- Ավետիսյան Պ.՝ Բաղդայան Ռ.՝ Հմայակյան Ս.՝ Փիլիպոսյան Ա.՝ Հայաստանի Բրոնզի-Երկարի դարաշրջանների պարբերացման և ժամանակագրության հարցերի շուրջ (Հ. Սարահրոսյանի սանդրակն արդի հնագիտության եկմնախնդիրների համապատասխան), («Հայաստանի Հանրապետությունում 1993-1995 թթ. ենագիտական հետազոտությունների արդյունքներին նվիրված 10-րդ գիտական նստաշրջան: Զեկ. Թեզեր»), Երևան 1996
- Ասրագետ - Ծորոխի ավագանը, Վիեննա 1926
- Արեջյան Գ.Ե., Ղաֆարարյան Կ.Կ. - Հայկական լեռնաշխարհի ճարապապետությունը նախնադարյան համայնական հասարակագիր և պետական առաջին կազմավորումների ժամանակաշրջանում, «ՀՃՊ», հ. 1, Երևան 1996
- Բարխոսդարյան Ս. - Վելիքուլսի երկիրը, «ՀԿՊԻԱ», հ. 1, Երևան 1935
- Բարսեղյան Լ.Ա., Խաչատրյան Ժ.Դ., Քալտնթարյան Ա.Ա. - Նորահայտ պաշտամունքային կոթողներ Գեղամա լեռներից, «ՀՍՍՌ ԳԱ Տեղեկագիր (հասարակ. գիտություններ), դ. 8, 1964
- Գայսերյան Վ. - Արգիշթի II - ի Սիսիանի արձանագրությունը, «Լրաբեր», դ. 6, 1985
- Գրիգորյան Տ., Հովեաննիսյան Դ. - Սարտունու շրջան, ՀՍՀ, հ. 7, Երևան 1981
- Դևջյան Ս. - Լոռի բերդի 1989-1990 թթ. պեղումների արդյունքները, «ՀՀԴԱԱՆԳՆ-ԶԹ», Երևան 1991
- Ենգիբարյան Ն. - Ուրարտական դամբարաններ Նորաստուսից, «ՀՀԴԱԱՆԳՆ-ԶԹ», Երևան 1991
- Ենգիբարյան Ն. - Ուրարտական դամբարան Ներքին Գետաշենից, «ՀՀԴԱԱՆԳՆ-ԶԹ», Երևան 1991
- Եսայան Ս. - Կարմիր բլուր, Երևան 1982
- Եսայան Ս. - Կառամարտիկ գորամասերը և եեծելագորը Հին Հայաստանում, Երևան 1994

- Եսայան Ս., Արաջյան Լ. - Վաճի ավագանի դիայնական ամրոցները, «ՊԲՀ», դ. 1, 1995
- Եսայան Ս., Բիյագով Լ., Հմայտկյան Ս., Կանեցյան Ա. - Երևանի բիայնական դամբարանը (2), «ՀՀՀ», դ. 16, ՈՒՀ պրակ III, Երևան 1995
- Երեմյան Ս. - Հայաստանը ըստ «Մշխարհացույց»-ի, Երևան 1963
- Երնջակյան Ն.-մ Արտավագդի առասպելի տիեզերածնական (կոսմոգոնիկ) նշանակության հարցի շուրջը, «ԵԿԳ-ԶԹ», Երևան 1980
- Թովմա Արծրունի և Անանուն - Պատմություն Արծրունյաց տան, Երևան 1985
- Իշխանյան Ռ. - Հայ ժողովրդի ծագման ու ենագոյն պատմութեան հարցեր, Վիեննա 1988
- Իշխանյան Ռ. - Հայ ժողովրդի ծագման ու հնագոյն պատմության հարցեր, Վիեննա 1988
- Իշխանյան Ռ. - Բնիկ հայերեն բառեր և ենագոյն փոխառություններ, Երևան 1989
- Իշխանյան Ռ. - Պատկերագրդ պատմություն Հայոց, Գիրք Ա, Երևան 1989ա
- Լապայան Ե. - Նոր-Բայազէտի գավառ կամ Գեղարքունիք, «ԱՀ», գիրք XIV, դ. 2, Թիֆլիս 1906:
- Լալայան Ե. - Պեղումներ Նոր Բայազէտի գաւառում, «ԱՀ», գիրք XIX, դ. 1, Թիֆլիս 1910
- Լալայան Ե. - Նամրանների պեղումներ Խորհրդային Հայաստանում, Երևան 1931
- Լեռ - Վաճի թագավորությունը, Տիգլիս 1915
- Խանգաղյան Է., Մկրտչյան Կ.. Պարսամյան Է. - Սեծամոր, Երևան 1973
- Խաչատրյան Լ., Փիկիպոսյան Ա. - Հայրավանքի Միջին Բրոնզի շրջափուլի դամրարանները, «ՀՊԱՀ», Երևան 1997
- Խնկիկյան Օ.Ս. - Սյունիքի մ.թ.ա. IV-I հազարամյակների թաղման ծեսի մեկնության վորձ, «ԲԵՀ» դ. 3, Երևան 1993
- Խնկիկյան Օ.Ս. - Ցաղըլուս կտրողներ Վարդենիսի լեռներից և «Վիշալաքարերի» մեկնության եարցի շուրջ, «Լրաբեր» դ. 3, 1997
- Խնկիկյան Օ.Ս. - Այունիքը Բրոնզի և Երկարի դարաշրջաններում, (դոկտորական ատենախոսության թեզ), Երևան 1998, (ձեռագրի իրավունքով)
- Կատվայյան Մ. - Ռշտունիներ, Ռշտունիք, «ՀՍՀ» հ. 9, Երևան 1983
- Կակոսյան Վ. - Արարատյան դիցարանություն, Գառնի 1990
- Կարագեոգեան Յ. - Սեպագիր տեղանուններ, «ՀԼՍՍ», հ. I, գիրք I, Երևան 1998
- Հակոբյան Թ. - Հայաստանի լաւումական աշխարհագրություն, Երևան 1968
- Հակոբյան Հ. - Ալբերդի պաշտպանական համակարգը, «ՀՀՀԱՆԳՆ-ԶԹ», Երևան 1996
- Հակոբյան Հ., Վարդանյան Ս., Պարմեջիանի Ն.- Ալբերդի պեղումները, «ՀՀՀԱՆԳՆ-ԶԹ», Երևան 1996
- Հարությունյան Բ.Հ. - Հայաստանի, հայ-իրանական հարարերությունների և Առաջավոր Ասիայի հնագոյն պատմության մի քանի խնդիրների շուրջ (մ.թ.ա. VII-VI դդ.), Երևան 1998
- Հարությունյան Ս. - Սիեր, «ՀՍՀ» հ. 7, Երան 1981
- Հարությունյան Ս. - Հայ հին վիպաշխարհը, Երևան 1987
- Հարությունյան Ս. - Հայ առասպելաբանություն, Բեյրութ 2000
- Հերոդոտոս - Պատմություն ինը գրքից, Երևան 1986
- Հմայակյան Ս. - Թաղման ծեսն Ուրարտուսմ, «ՀՀՀԱՆԳՆ-ԶԹ», Երևան 1985
- Հմայակյան Ս. - Պաշտամունքային շիմությունները, քրմությունը, ծիսերը և ափեզերքի եռամասնության մասին պատկերացումն Ուրարտուսմ, «ՊԲՀ» դ. 1, 1986
- Հմայակյան Ս. - Վաճի թագավորության պետական կրոնը, Երևան 1990
- Հմայակյան Ս. - Ուղուրի-Եթունի Երկիրը, «ՀՀՀԱՆԳՆ-ԶԹ», Երևան 1996

- Հմայակյան Ս., Բիշոնե Ռ., Պարմեջիանի Ն.- Սևանա լճի ավագանում եայ-իտալական արշավախմբի 1994-1995 թթ. կասարած ուսումնասիրությունների արդյունքները, «ՀՀՀԱՆԳՆ-ԶՃ», Երևան 1996
- Հմայակյան Ս., Հակոբյան Հ., Բիշոնե Ռ., Պարմեջիանի Ն.- Սևանի ավագանում հայ-իտալական արշավախմբի 1996-1997 թթ. կասարած ուսումնասիրությունների արդյունքները, «ՀՀՄ, XI ՀԳՆ-ԶՃ», Երևան 1998
- Հմայակյան Ս., Սանամյան Հ. - Սևանա լճի հարավային ավագանի պաշտպանական համակարգի մասին, , «ՀՀՄ, XI ՀԳՆ-ԶՃ», Երևան 1998
- Հոմերոս - Իլիական, Երևան 1987
- Հովհաննիսյան Կ. - Ուրարտուի ճարաւրապեսությունը, «ՀՃՊ», հ. 1, Երևան 1996
- Ղազլյան Ա.- Ագռավի պաշտպանումը հետքերը հայ ժողովրդական ավանդություններում («Հայոց սրբերը և սրբավայրերը» ժողովածու), Երևան 2001
- Ղայիանցյան Գ. - Ուրարտուի պատմություն, Երևան 1940
- Ղափանցյան Գ. - Արա Գերեցիկի պաշտպանումը, Երևան 1945
- Ղափաղարյան Կ. - Արգիշտիխնիլի քաղաքի ճարաւրապետությունը, Երևան 1984
- Սահման Ուժեայեցի - Ժամանակագրություն, Երևան 1973
- Մելքոնյան Մ. - Ուրսորուական ժայռասիրը դամբարանները, «ՀՀՀ» դ. 16, ՈՒՀ պրակ III», Երևան 1995
- Միքայելյան Գ. - Սևանի ավագանի կիկլոպյան ամրոցները, «ՀՀՀ» դ. 1, ԲՀ պրակ I», Երևան 1968
- Մկրտչյան Ռ., Ավետիսյան Պ. - Ուրարտական դամբարանների ենամարդարանական նյութերը մ.թ.ա. 8-6-րդ դդ. պատմանագիտական կոնտեքստում, «ՀՀՀ» դ. 16, ՈՒՀ պրակ III», Երևան 1995
- Մկրտչյան Ռ. - Սևանի ավագանի միջին բրոնզի շրջավորությունը, «ՀՊՄՀ», Երևան 1997
- Մկրտչյան Ռ., Փիլիպոսյան Ա.- Ասքանազյան ազգի և ժորգոմի տան ժառանգաբանական խնդիրների շուրջ («Հայոց սրբերը և սրբավայրերը» ժողովածու), Երևան 2001
- Մնացականյան Ա. - «Վիշապ» քարակոթողների և վիշապամարաի դիցարանության մասին, «ՀՍՍՈ. ԳԱ Տեղեկագիր (հասարակ. գիտություններ)», դ. 5, 1952
- Մովսիսյան Ա. - Վանի թագավորության (Բիայնիլի, Ուրարտու, Արարատ) մեհենագրությունը, Երևան 1998
- Մնացականյան Հ. - Լճաշենի մշակույթի գարգացման հիմնական էասապները, «ՊԲՀ», դ. 2, 1965
- Մովսես Խորենացի - Հայոց պատմություն, Երևան 1968
- Չահինյան Ա. - Վայոց ձորի վլիշապ կոբողները, «ՊԲՀ», դ. 1, 1976
- Չահինյան Լ. - Գիրք դարերի խորքից, Երևան 1984
- Չահինյան Լ. - «Ուրարտու» ատեղծվածը, Երևան 1994
- Պետրոսյան Ա.- «Վիշապ» քարակոթողները որպես ենդեվրոպական առասպելամատածողության արահայացություններ (Հնարապետական գիտական նսաաշրջան նվիրված 1982-1983թթ ազգագրական և բանահյուսական դաշտային հետազոտությունների հանրագումարին: Զեկուցումների թեզիսներ), Երևան 1984
- Պետրոսյան Ա. - Արամի առասպելը ենդեվրոպական առասպելարանության համատեքստում և հայոց ազգածագման խնդիրը, Երևան 1997
- Պետրոսյան Ա. - Հայ-էտրուսկյան առասպելարանական առնչություններ, «ՀԺՄ, ՀԳՆ», Երևան 1997ա

- Պետրոսյան Ա. - Հայկական էպոսի հնագույն ակունքները, Երևան 1997թ
 Պետրոսյան Լ. - Լճաշենի թիվ 55 դամբարանը, «ՀՀՄ, XI ՀԳՆ-ԶՀ» Երևան 1998
 Պետրոսյան Ս. - Մերձսևանցան ցեղերի միությունը Հայկական լեռնաշխարհում,
 «ՊԲՀ» դ. 1, 1976
- Պողոսերովա Մ., Եսայան Ս. - Անդրկավառում հայունաբերված սկզբական թրեր և
 դաշույններ, «Լրաբեր» դ. 9, 1981
- Պողոսյան Վ. - Գեղիովիտ, «ՀՀԲ» գ. 3, Երևան 1996
- Զահուկյան Գ. - Հայոց լեզվի պատմություն. նախագրային ժամանակաշրջան,
 Երևան 1987
- Սւարզայան Գ. - Ուրարտու պետությունը և հայերը (Առաքելյան Բ.Ն., Զահուկյան
 Գ.Բ., Սարգսյան Գ.Խ. «Ուրարտու-Հայաստան» գրքում), Ելենան 1988
- Սարգսյան Գ.- Սովուն Խորենացու «Հայոց պատմություն» և սեպագրական աղբ-
 յուրները, «ՊԲՀ», դ. 2-3, 1992
- Սասնա ծոեր, Երևան 1936
- Ստեփանոս Օրբելյան - Մյունիքի պատմություն, Երևան 1986
- Վարպետյան Ա.- Արարատը շարունակում է բացել բյուրհագարամյա իր գաղտնիք-
 ները, «Էռություն» դ.0, Երևան 1992
- Տերյան Ա. - Ար ասածո պաշտամունքը Հայաստանում, Երևան 1995
- Տիրացյան Գ. - ՈՒրարտուական քաղաքակրթությունն ու Աքեմենյան Իրանը, «ՊԲՀ»,
 դ. 2, 1964
- Փիլիպսյան Ա. - Նորահայտ ուրարտական հուշարձան Երևանում, «ՀՀԴԱՍՆԳՆ-
 ԶԹ», Երևան 1987
- Փիլիպոսյան Ա. - Պեղումներ Սևանի կանաչապատի տարածքում՝ 1988, «ՀՀԴԱՍՆԳՆ-
 ԶԹ», Երևան 1989
- Փիլիպոսյան Ա. - Հետախուզական պեղումներ «Մոքքի ծոր» դամբա-բանադաշտում,
 «ՀՀԴԱՍՆԳՆ-ԶԹ», Երևան 1991
- Փիլիպոսյան Ա., Հովհաննիսյան Վ. - Պեղումներ Ներքին Գետաշեն գյուղում,
 «ՀՀԴԱՍՆԳՆ-ԶԹ», Երևան 1991
- Փիլիպոսյան Ա., Խաչարյան Լ. - Գեղենվայի վանտոսայան վիմափոր դամբարանը,
 «ՀՀՀ» դ. 16, ՈՒՀ պրակ III, Երևան 1995
- Փիլիպոսյան Ա., Քամալյան Հ. - Շումերա-աքարտական տիկերաստիհծ Ենկի-Հայա
 ասածո և հայոց ազգածին Հայկ նահապետի համադրության փորձ,
 «ՃՄ, ՀՆԳ», Երևան 1997
- Փիլիպոսյան Ա., Ակրուշյան Ռ. - Նահապետի ֆեռումնեն ըստ հնագիտական և մար-
 դարանական տվյալների, «ՀՀՄ. IX ՀԳՆ-ԶՀ», Երևան 1998
- Փիլիպոսյան Ա. - Հայկական լեռնաշխարհի կնիքները Հին Արևելքի կճագործության
 համակարգում, Երևան 1998
- Քոչար Ն., Ակրտչյան Ռ., Փալիկյան Ա. - Հայաստանի ուրարտական դամբարան-
 ներից հայունաբերված հնամարդաբանական նյութերի բնութագրութ-
 յունը, «ՀԳՆՆԱԲՀՀ-ԶՀ», Երևան 1995
- Քոսյան Ա. - Կրկին էթնիկական տեղաշարժերի մասին, «ՊԲՀ», դ. 1-2, 1994
- Քոսյան Ա. - «Արևելյան» և «արևմտյան» մուշկերի խմբիրը, «ՊԲՀ», դ. 1-2, 1996
- Քոսյան Ա. - Տուն Թորգոմայ, Երևան 1998
- Օգգյուզ Թ. - Հնադարյան Արսիրաար, «Գարուն», դ. 8, 1968

- Абдулелишвили М.Г. - Антропология Грузии в период широкого освоения производства железа, Тбилиси 1988
- Аветисян Г.Г. - Бийанская керамика из памятников Арагатской долины, Ереван 1992
- Агбунов М.В. - Путешествие в загадочную Скифию, Москва 1989
- Алексеев Б.П., Дебец Г.Ф. - Крациометрия: Методика антропологических исследований, Москва 1964
- Алексеев Б. П. - Происхождение народов Кавказа, Москва 1974
- Алексеев Б.П., Трубникова О.Б. - Некоторые проблемы таксономии и генеалогии Азиатских монголоидов (Крациометрия), Новосибирск 1984
- Алексеев Б.П. - Историческая антропология и этногенез, Москва 1989
- Аптекарь Б.Б. - К вопросу об этрусах в работах Н.Я. Марра, "ПИДО", М.-Л. 1935
- Ардзинба В.Г. - Ритуалы и мифы Древней Анатолии, М. 1982
- Арешян Г.Е. - Раскопки в Маисяне, "АО 1984 года", М. 1986
- Артамонов М.И. - К вопросу о происхождении скифов, "ВДИ" № 2, 1950
- Артамонов М.И. - Киммерийцы и скифы, Ленинград 1974
- Арутюнян Н.В. - Новые урартские надписи Кармир-блура, Ереван 1966
- Арутюнян Н.В. - Виайнили (Урарту), Ереван 1970
- Арутюнян Н.В. - Тононимика Урарту, Ереван 1985
- Арутюнян Н.В. - Новая урартская надпись из Сисиана, "ДВ" вып. 4, Ереван 1985 (а)
- Арутюнян С.Б. - Артавазд, "МНМ", т. 1, Москва 1992
- Арутюнян С.Б. - Михр-Мгер, "МНМ", т. 2, Москва 1992(а)
- Арутюнян С.В. - Чарки, "МНМ", т. 2, Москва 1992 (б)
- Бахтадзе Н. - Результаты археологического исследования Мугутских непцер, "АКК I", Тбилиси 1998
- Варамидзе М.В. - Мерхеульский могильник, Тбилиси 1977
- Бартонек А. - Златообильные Микены, Москва 1991
- Барцева Т.В. - Цветная металлообработка скифского времени, Москва 1981
- Велицкий М. - Забытый мир пгумеров, Москва 1980
- Бикерман Э. - Хронология Древнего Мира, Москва 1976
- Блаватская Т.В. - Греческое общество второго тысячелетия до новой эры и его культура, Москва 1976
- Вогаевский В.Л. - Этруски в работах Н.Я. Марра, "ИДФ", М.-Л. 1933
- Вудимир М. - Груи е Пеласти, Београд 1950 (на сербск. яз)
- Буриан В., Моухова Б. - Загадочные этруски, Москва 1970
- Вайман А.А. - Урартская иероглифика: расшифровка знака и чтение отдельных надписей, "КВДРС", Ленинград 1978
- Вильхельм Г. - Древний народ хурриты, Москва 1992
- Виноградова Н.А., Каптерева Т.П., Стародуб Т.Х. - Традиционное искусство Востока, Москва 1997
- Вогэн А.К. - Этруски, Москва 1998
- Гамкрелидзе Т.В., Иванов В.В. - Индоевропейский язык и индоевропейцы, т. 1-2, Тб. 1984
- Ганаланян А.Т. - Армянские предания, Ереван 1979

- Герни О.Р. - Хетты, М. 1987
- Геруни П.М. - Доисторическая каменная обсерватория Каракундж-Карениш, "ДНАНА", № 8, 1998
- Гиндин Л.А. - Некоторые вопросы древнего балканского субстрата и адстрата, "ВЭЭИСВР", М. 1976
- Гобеджиншили Г.Ф. - Археологические раскопки в Советской Грузии, Тбилиси 1952 (на груз. яз.)
- Гордезиани Р.В. - Этруссский и картвельский, Тбилиси 1980
- Гренвс Р.- Мифы Древней Греции, Москва 1992
- Грязневич П.А. - В поисках затерянных городов, М. 1978
- Дандамаев М.А. - Иран при первых Ахеменидах, М. 1963
- Дебец Г.Ф. - Палеоантропология СССР, Москва 1948
- Деведжян С.Г. - Лори-берд I, Ереван 1981
- Доватур А.И., Каллистов Д.П., Шишова И.А. - Народы нашей страны в "Истории" Геродота, Москва 1982
- Дьяконов И.М. - Ассирио-аввилонские источники по истории Урарту, "ВДИ" № 2, 3, 4, Москва 1951
- Дьяконов И.М. - История Мидии, Москва 1956
- Дьяконов И.М. - Урартские письма и документы, Москва-Ленинград 1963
- Дьяконов И.М. - Предистория армянского народа, Ереван 1968
- Дюмезиль Ж. - Скифы и нарты, Москва 1990
- Ельницкий Л.А. - Киммерийцы и киммерийская культура, "ВДИ" № 3, 1949
- Ельницкий Л.А. - Скифия Евразийских степей, Новосибирск 1977
- Есян С.А. - Каталог археологических экспонатов (Музей Истории города Еревана), Ереван 1964
- Есян С.А. - Каталог археологических предметов (Музей Истории города Еревана), Ереван 1972
- Есян С.А. - Об урартских дворцовых комплексах Ошакана, "КНВ", Ленинград 1985
- Есян С.А., Погребова М.Н. - Скифские памятники Закавказья, Москва 1985
- Есян С.А., Калантарян А.А. - Ошакан I, Ереван 1988
- Есян С.А., Биягов Л.Н., Амаякян С.Г., Канецян А.Г. - Вианнская гробница в Ереване, Ереван 1991
- Златковская Т.Д., Шелов Д.В. - Фибулы Фракии VII-V вв. до н.э. (К вопросу об экономическом развитии Фракии накануне возникновения царства одрисов), "СА", № 4, 1971
- Иванов В.В., Топоров В.Н. - Исследования в области славянских древностей, Москва 1974
- Иванов В.В. - К изучению хеттского влияния на древнегреческую культуру, "АВ" т. 2, М. 1975
- Иванов В.В. - Предистория древнегреческого, малоазийско-эгейских и италийских алфавитов в свете данных архивов Эблы и Угарита, "ССТ", Москва 1979
- Иванов В.В. - чные связи этруссского языка (в сб. "Древний Восток: этнокультурные связи"), Москва 1988
- Ивановский А.А. - По Закавказью, "МАК", вып. VI, М. 1911

- Казнаков А.А. - Пещера с тайниками в Ванской цитадели, "ИКМ" XI, № I-II, 1917
- Калантадзе А.Н. - Археологические памятники Сухумской горы, Сухуми 1954
- Калантадзе А.Н. - Цнорская пещера и его культура (в кн. "Пещеры Грузии"), Тбилиси 1965
- Капанцян Г.А. - Историко-лингвистические работы, т. 1, Ереван 1956
- Капанцян Г.А. - Халдская надпись Русы I из Келакрана, Ереван 1931
- Капанцян Г.А. - Историко-лингвистическое значение топонимики Древней Армении, Ереван 1941
- Карапетян Г.О. - Дорога Мгера (Армянские легенды и предания), Москва 1990
- Касимова Р.М. - Антропологическое исследование черепов из Мингечаура, Баку 1960
- Кес Д. - Стили мебели, Будапешт 1981
- Клейн Дж. Дж. - Урартские иероглифические надписи из Алтынтеке, "ДВ", вып. 3, Ереван 1978
- Комей Дж. - Кто есть кто в Ветхом Завете (словарь), Москва 1998
- Кондукторова Т.С. - Физический тип людей Нижнего Приднепровья, Москва 1979
- Косян А.В. - Лувийские царства Малой Азии и прилегающих областей в XII-VIII вв до н.э. (по иероглифическим лувийским источникам), Ереван 1994
- Куклина И.В. - Этнogeография Скифии (по античным источникам), Ленинград 1985
- Куфтин В.А. - Урартский "колумбарий" подошвы Араата и Куро-Аракский энеолит, "ВГМГ" т. XIII-В, Тбилиси 1944
- Липп Л.А. - Аккадский (авилоно-ассирийский) язык, т. I, Ленинград 1957
- Лосева Н.М. - Раскопки в Арин Верде, "СА" № 2, 1958
- Лосева Н.М., Сидорова Н.А. - Искусство Эtrурии и Древней Италии, Москва 1988
- Лундии А.Г. - Государство мухаррибов Саба, М. 1971
- Луркер М. - Египетский символизм, Москва 1998
- Мандельштам А.М. - Памятники Эпохи Бронзы в Южном Таджикистане, МИА, т. 145, Ленинград 1968
- Марр Н.Я. - Фрагмент халдской надписи из Алашкerta, Изв. ГАИМК, №1, 1920
- Марр Н.Я., Орбели И.А. - Археологическая экспедиция 1916 года в Ван, СпБ. 1922
- Марр Н.Я., Смирнов И.Я. - Вишапы, "ТГАМК" т. 1, М. 1931
- Марр Н.Я. - Яфетический Кавказ и третий этнический элемент в созидании Средиземноморской культуры (в "Избранные труды" т. 1), М.-Л. 1933
- Мартиросян А.А. - Раскопки в Головине, Ереван 1954
- Мартиросян А.А. - Город Тейшебаини, Ереван 1961
- Мартиросян А.А. - Армения в эпоху Бронзы и Раннего Железа, Ереван 1964
- Мартиросян А.А. - Аргиштихинили, Ереван 1974
- Меликишвили Г.А. - Наири-Урарту. Тбилиси 1954
- Меликишвили Г.А. - Урартские клинообразные надписи, Москва 1960

- Меликсет-Беков Л.М. - Вишапы и вишапоиды Грузии, "КСИИМК" т. XV,
М.-Л. 1947
- Мещанинов И.И. - Халдоведение, Баку 1927
- Мещанинов И.И.- Аннотированный словарь урартского (биайнского)
языка, Ленинград 1978
- Миков В., Джамбазов Н. - Деветашката пещера, София 1960 (на болгар.
языке)
- Минорский В. - Келяшин стела из Топгузава и древнейшие памятники
вблизи Урмийского озера, "ЗВОРАО" т. XXIV, вып. I-IV,
Петроград 1917
- Мкртчян Р.А., Пилипосян А.С., Паликян А.К. - Коллективные погребения
эпохи средней бронзы Неркин Геташена (социокультурная
характеристика), "ВОН" № 1, 1997
- Мкртчян Р.А., Пилипосян А.С.- Сравнительный анализ краниологических
материалов вантиосского периода (в сб. "III конгрес
этнографов и антропологов России: тезисы докладов"),
Москва 1999
- Мнацаканян А.О. - О раскопках могильников у села Головино,
"КСИИМК" вып. 46, 1952
- Мнацаканян А.О. - Раскопки курганий на побережье оз. Севан, "СА" №2, 1957
- Мнацаканян А.О. - Лачшенские курганы (раскопки 1956 г.), "КСИА" вып.
85, 1961
- Мнацаканян А.О., Тирацян Г.А. - Новые данные о материальной культуре
Древней Армении, "ИАНОН" № 8, 1964
- Модестов И.В. - Введение в римскую историю, ч. 2, СпБ 1904
- Мюллентейн Г. - Историческое значение вопроса об этрусках, "ВДИ" №4, 1938
- Ноговицын А.- Этруски, Москва 2000
- Никольский М.В. - Клинообразные надписи Ванских царей, открытых в
пределах России, "ДВ" № 1, 3, 1893
- Никольский М.В. - Клинообразные надписи Закавказья, "МАК", т. V.
Москва 1896
- Нейхардт А. А. - Скифский рассказ Геродота в отечественной
историографии, Ленинград 1982
- Немировский А.И. - Этруски (От мифа к истории), Москва 1983
- Оганесян К.Л. - Крепость Эребуни (782 г. до н.э.), Ер. 1980
- Орбели И.А. - Армянский героический эпос, Ереван 1956
- Патканов К. - О клинообразных надписях ванской системы, открытых в
пределах России, "ЭКМНП", 1883
- Пентлбери Дж. - Археология Крита, М. 1950
- Петросян Л.А. - Раскопки памятников Кети и Воскеаска (III-I тыс. до н.э.),
Ереван 1989
- Пилипосян А.С. - Раскопки в с. Сарухан, "АО 1981 года", Москва 1983
- Пилипосян А.С., Мкртчян Р.А. - Историко-антропологический анализ
коллективных погребений некрополя Неркин Геташен,
"АКНОП", Тбилиси 1997
- Пилипосян А.С., Мкртчян Р.А.-Могильник Мргби дзор, "АКК I", Тбилиси 1998
- Пионтровский В.В.-Вишапы-каменные статуи в горах Армении, Ленинград 1939

- Пиотровский В.Б. - История и культура Урарту, Ер. 1944
 Пиотровский В.Б. - Археология Закавказья, Ленинград 1949
 Пиотровский Б.Б. - Кармир Блур I, Ереван 1950
 Пиотровский В.В. - Кармир Блур II, Ереван 1952
 Пиотровский Б.Б. - Кармир Блур III, Ереван 1955
 Пиотровский В.В. - Ванское царство (Урарту), М. 1959
 Пиотровский В.В. - Город бога Тейшебы, "СА", № 2, 1959(а)
 Пиотровский В.Б. - Искусство Урарту (VIII-VI вв до н.э.), Ленинград 1962
 Пиотровский В.В. - Кармир Блур (альбом), Ленинград 1970
 Погребова М.Н. - Закавказье и его связи с Передней Азией в скифское время, Москва 1984
 Погребова М.Н., Раевский Д.С. - Ранние скифы и Древний Восток (К истории становления скифской культуры), Москва 1992
 Радде Г. - Краткий очерк истории развития Кавказского музея, Тифлис 1891
 Рис А., Рис Б. - Наследие кельтов, Москва 1999
 Рубинштейн Р.И. - Геб, "МНМ" т. 1, Москва 1992
 Рубинштейн Р.И. - Нефтида, "МНМ" т. 2, Москва 1992(а)
 Саркисян Д.Н. - Страна Шубрия, Ереван 1989
 Саядян Ю.В. - Человек и среда в послеледниковое время в бассейне озера Севай и сопредельных областей, "ВГЧПА", Ереван 1983
 Словарь мифов (под редакцией П. Венгели), Москва 1999
 Страбон - География, Ленинград 1964
 Татинцян В.Г., Аидриасян Л.Г., Мкртчян Р.А., Пилипосян А.С. - Патологические изменения зубо-альвеолярий системы черепов из урартского погребения Геховита, (в печати)
 Техов Б.В. - Центральный Кавказ в XVI-X вв до н.э., Москва 1977
 Техов В.В. - Скифы и Центральный Кавказ в VII-VI вв до н.э., Москва 1980
 Темкин Э.Н., Эрман В.Г. - Мифы Древней Индии, М. 1985
 Тирацян Г.А. - Культура Древней Армении VI вв до и.э. - III в н.э., Ереван 1988
 Топоров В.Н. - Прусский язык, Словарь. т. I, М. 1975
 Топоров В.Н. - Пепцера, "МНМ" т. 2, Москва 1992
 Трапиш М.М. - Труды, т. 2, Сухуми 1969
 Фрай Р. - Наследие Ирана, Москва 1972
 Фрезер Дж. - Фольклор в Ветхом Завете, Москва 1990
 Фридрих И. - История письма, Москва 1979
 Хачатрян В.В. - Урарты или урартийцы: кто они, Ереван 1991
 Хачатрян Т.С. - Древняя культура Ширака, Ереван 1975
 Хачатрян Т.С. - Артикский некрополь (каталог), Ереван 1979
 Хачикян М.Л. - Хурритский и урартский языки, Ереван 1985
 Хинц В. - Государство Элам, Москва 1977
 Ходжаш С.И., Трухтарова Н.С., Огаиесия К.Л. - Эребуни (Архитектура, Монументальные росписи, Художественное ремесло), Москва 1979
 Ходжаш С.И. - Зиаки на урартской керамике Эребуни, "ДВМК", Москва 1981
 Церетели Г.В. - Урартские памятники музея Грузии, Тбилиси 1939
 Шифмаи И.Ш. - Культура Древнего Угарита (XIV-XIII вв), М. 1987

- Akurgal E. - Urartaische und altiranische kunstzentren, Ankara 1968
- Albright W.F. - The archaeology of Palestine, London 1954
- Angel L.J. - A racial analisis of the Ancient Greeks, "AJPA", vol. 2, № 3-4. Philadelphia 1944
- Angel L.J. - Troy. The Human Remains (Supl. monography 1), Philadelphia 1951
- Andre-Salvini B., Salvini M. - Gli annali di Argišti-note e collazioni, "SMEA", fasc. XXX, Roma 1992
- Andre-Salvini B., Salvini M. - Fixa cacumine montis. Nouvelles considérations sur le relief rupestre de la Prétendue "Niobé" du Mont Sipyle, "CPOA" 3, Neuchâtel-Paris 1996
- Arménie (Tresors de l'Arménie ancienne), Paris 1996
- Badalyan R.S., Kohl P.L., Kroll S.E. - Horom 1995: Bericht über die amerikanisch-armenisch-deutsche archäologische expedition in Armenia, "AMIT" band 29, Berlin 1997
- Barnett R. - The excavations of the British Museum at Toprak-kale, near Van, "Iraq", vol. 12, London 1950
- Barnett R. - The excavations of the British Museum at Toprak-kale, near Van-Addenda, "Iraq", vol. 16, London 1954
- Barnett R. - The urartian cemetery at Igdir, "AS", vol. XIII, London 1963
- Barnett R. - More Addenda from Toprak-kale, "AS", vol. 22, London 1972
- Belli O., Kavaklı E. - Two Urartian Royal Sceptres with cuneiform inscriptions, "AnAr", vol. 7, 1981
- Belli O. - Or'e deposits and Mining in Eastern Anatolia in the Urartian Period: Silver, copper and iron, "UMCFM", Jerusalem 1991
- Born H. - Bronzene Möbelteile aus Urartu-Anmerkungen zu einer vorläufigen tischrekonstruktion, "AW", vol. 2 Berlin 1984
- Brandenstein W. - Die Herkunft der Etrusker, Leipzig 1937
- Bray W., Trump D. - The Penguin Dictionary of Archaeology, Aylesbury 1980
- Brentjes B. - Drei Jahrtausende Armenien, München 1974
- Brentjes B. - Alte siegelkunst des Vorderen Orients, Leipzig 1983
- Bugge S. - Eruskisch und Armenisch, I, Christiania 1890
- Burney C. - A first season of excavations at the urartian citadel of Kayalidere, "AS" vol. XVI, 1966
- Burney C., Lang D. - The peoples of the Hills - Ancient Ararat and Caucasus, London 1971
- Calmeyer P., Seidl U. - Eine Frühurartaische Siegesdarstellung, "AS", vol. 33, London 1983
- Charlsworth M. - Three urartian tombs at Palu in Turkey, "AMI", band XIII, Berlin 1980
- Charlsworth M. - Three urartian tombs at Palu in Turkey, "AMI", band XIII, Berlin 1980
- Cuyler Young T. - A comparative ceramic chronology for Western Iran 1500-500 B.C., "Iran" № 3, 1965
- Clenova N. - On the Degree of similarity between material culture components within the "Scythian World" (in "The Archaeology of the steppes: Methods and strategies"), "IUODSA", series minor XLIV, Napoli 1994
- Diakonoff J.M., Kashkai S.M. - Geographical Names According to Urartian Texts, "RGTC" Band 9 Wiesbaden 1981
- Dinçol A.M. - Çavuş tepe çıkan yaritli buluntular, "Anadolu" t. XIII, 1978
- Dyson R. - Problems of Protohistoric Iran as seen from Hasanlu, "JNES" vol. 24, Chicago 1965

- Ebeling E., Meissner B., Weidner E. - Die Inschriften der altassyrischen konige, Leipzig 1926
- Emre K. - The urartian pottery from Altintepe, "TTKB" 131, 1969
- Esayan S.A. - Gürtelbleche der älteren Eisenzeit in Armenien, "BAVA", band 6, Bonn 1984
- Fletcher B. - A history of Architecture on the comparative method, London 1954
- Forbes T. - Urartian Architecture, "BAR", International series 170, Oxford 1983
- Frankfort H. - Cylinder seals, London 1939
- Gropp G. - Ein Pferdegeschirr und streitwagen aus Urartu, "IA", vol. XVI, 1981
- Güterbock H.G. - Les hieroglyphes de Yazilikaya. A Propos d'un travail Récent (in "Recherche sur les civilisations, Syntèse № 11), Paris 1982
- Haerink E., Overlaet B. - Zur Funktion einiger urartaischer Bronzegegenstände, "IA", vol. 19, 1984
- Harper P.O. - Taq-i Bostan and Mesopotamian Palatial tradition, "CPOA" 3, Neuchâtel-Paris 1996
- Hauptmann H. - Norşun Tepe, Ist Mitt. 19/20, 1971
- Horowitz W. - The Babylonian map of the World, "Iraq" vol. L, 1988
- Hrouda B. - Die kulturgeschichte des assyrischen Flachbildes, Bonn 1965
- Işık C. - Tische und Tischdarstellung in der Urartaischen Kunst, "TTKB", vol. 197, Ankara 1986
- Karageorghis V. - Cyprus BC 2000 years of history (exhibition catalogue), London 1979
- Kellner H.-J. - Grouping and dating of bronze belts, "UMCFM", Jerusalem 1991
- Khanzadian E. - Metamor 2. La nécropole, vol. 1. ("Les tombes du Bronze Moyen et Résent"), "CPOHS-1", Neuchâtel-Paris 1995
- Kellner H.-J., Merhav R., Kohlmeyer K., Zahlhaas G. - Personal adorments, "UMCFM", Jerusalem 1991
- Kleiss W. - Bericht über Erkundungsfahrten in Iran im Jahre 1970, "AMI" № 4, 1971
- Kleiss W., Calmeyer P. - Das Unvollendete Achaemenidische Felsgrabe bei Persepolis, "AMI" № 4, 1975
- Kleiss W. - Urartaische Architektur (in "Urartu: Ein wiederentdeckter Rivale Assyriens" katalog der Ausstellung), München 1976
- Kroll S.E. - Die keramik aus Bastam, "AMI", Berlin 1970
- Kroll S.E. - Keramik urartaischer festungen in Iran, Berlin 1976
- König F.W. - Handbuch der chaldischen inschriften, t. 1, Graz 1955
- Koroğlu K. - Urartu Krallığı döneminde Elaziğ (Alsi) ve çevresi, İstanbul 1996
- Kossian A. - The Muški problem reconsidered, "SMEA" vol. XXXIX, part 2, Roma 1997
- Kyrieleis H. - Throne und Klinen, "JDAI" № 24, Berlin 1969
- Lehmann-Haupt C.F. - Materialen zur älteren Geschichte Armeniens und Mesopotamiens, Berlin 1907
- Lehmann-Haupt C.F. - Armenian Einst und Jetst I, Berlin 1910
- Lehmann-Haupt C.F. - Armenian Einst und Jetst II, Berlin -Leipzig 1931
- Lloyd S. - The Art of the Ancient Near East, New York - Washington 1969
- Luckenbill D. - Ancient records of Assyria and Babylonia t. 1, Chicago 1926
- Masson E. - Le panthéon de Yazilikaya (in "Recherche sur les grandes civilisations, Syntèse № 3), Paris 1981
- Maxwell-Hislop K. - Urartian Bronzes in Etruscan Tombs, "Iraq" vol. 18, London 1956
- Merhav R. - Everyday and ceremonial utensils, "UMCFM", Jerusalem 1991
- Merhav R. - Secular and cultic Furniture, "UMCFM", Jerusalem 1991(a)

- Meyer G. - Ein neuentdeckter urartaischer Brustschmuck, "Das Altertum" № 1, Berlin 1955
- Miyashita S. - La scène du banquet les ceintures urartéennes, "BAOM" № 5, 1983
- Montelius O. - The Tyrrhenians in Greece and Italy, "JAIGBI", vol. 21, London 1897
- Muscarella O. - Bronze and Iron – Ancient Near Eastern Artifacts in the Metropolitan Museum of Art, New York 1988
- Mühlestein H. - Die Etrusker im Spiegel ihrer kunst, Berlin 1969
- Nogara B. - Etruschi e la lora civiltà, Milano 1933
- Nilsson M.P. - The Minoan – Mycenean Religion and its Survival in Greek Religion, Lund 1950
- Ogün B. - Die Ausgrabungen von Kef Kalesi bei Adilçevaz, "AA" 1967
- Ogün B., Bilgiç E. - Recent archaeological Research in Turkey: Adilçevaz, "AS" vol. XXIII, London 1973
- Ögün B. - Die urartaischen Bestattungs Bräuche,"SRKK", Leiden 1978
- Ozgür T. - Excavations at Altin tepe, "TTKB", vol. 25, Ankara 1961
- Ozgür T. - Altintepe II (Tombs, Storehouse and ivories), Ankara 1969
- Pallottino M. - Urartu, Greece and Etruria, "EW" vol. 9, 1958
- Parrot A. - The art of Assyria, New York 1961
- Piganiol A. - Les Etrusques, peuple d'Orient, "CHM", № 1, Paris 1954
- Piganiol A. - Oriental Character of etruscan Religion, "CFSMBEO", London 1959
- Piggot S. - Ancient Europe, Edinburg 1965
- Piotrovski B. - Il regno de Van (Urartu), Roma 1966
- Piotrovski B. - Urartu, the kingdom of Van and its Art, New York 1967
- Piotrovski B. - Ourartou, "AM", Genève – Paris – Munich 1970
- Rimschneider M. - Das Reich am Ararat, Heidelberg 1966
- Rathbun T.A. - A study of the physical characteristics of the Ancient inhabitants of Hasanlu, Iran, "FRP", Coconut Grove, Miami 1972
- Salvini M. - Geschichte und Kultur der Urartaer, Darmstadt 1995
- Sandalgian J. - Les inscriptions cuneiformes urartiques, Venise 1900
- Sayce A. - The kingdom of Van (Urartu), "CAH", t. III, Cambridge 1929
- Schaeffer C.A. - Stratigraphie comparée et Chronologie de l'Asie Occidentale, London 1948
- Schroeder O. - Keilschrifttexte aus Assur historischen Inhalts, t. 1, Leipzig 1921
- Seidl U. - Corrigendum zu "Einige Urartäische Bronzeyylinder, "AMI" № 15, 1982
- Sevin V. - Malatya-Elaziğ-Bingol illeri yüzey araştırması 1985, "AST", vol. IV, Ankara 1987
- Sevin V. - Elaziğ-Tuncelu-Bingol illeri yüzey araştırması 1986, "AST", vol. V, Ankara 1988
- Sevin V. - Elaziğ-Bingol yüzey araştırması 1987, "AST", vol. VI, Ankara 1989
- Sevin V. - Three urartian rock-cut tombs from Palu, "Tel Aviv" № 21, Tel Aviv 1994
- Swindler D. R. - A study of the cranial and skeletal material excavated at Nippur, "UMUP" №4, Pennsylvania 1956
- TaŞyürek O. - Dome Inscribed urartian bronze armour, "Iraq" vol. 37, part 2, London 1975
- Tseretheli M. - Die neuen haldischen inschriften konig Sardur von Urartu, "SPA" V, 1928
- Vallois H.-V. - Les Ossements Humains de Sialk, Paris 1940
- Vanden Berghe L., De Meyer L. - Urartu, een vergeten cultuur uit het bergland Armenie, Gent 1982-1983
- Van Loon M. - Urartian Art- Its Distinctive Traits in the light of new excavations, Istanbul 1966
- Wartke R.-B. - Urartu. Das Reich am Ararat, Mainz am Rhein 1993